

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul III. Nr. 127.

Constanța, Duminică 9 Iulie 1895.

20 bani număr

Constanța 8 Iulie 1895.

IAR MAGAZIILE

Totă lumea ce vine în Constanța admiră curățenia acestui oraș. Actuala administrație comunală face toate sacrificiile pentru a menține buna lui reputație și pentru a atrage cât de mulți vizitatori.

Facerea bulevardului, a cazinului comunal, iluminatul și întreținerea lor, subvențiunea unei și două muzici pe sezon, băile construite acum din nou, costând 30,000 lei, facerea aleilor și pavilionelor, creațiunea și întreținerea parcurilor de plimbare, iați pe fie-care an o bună parte a bugetului, fără ca să aducă comunei un ban măcar și fără nici un profit pentru grosul populațiunii, care plătește aceste cheltuieli către comună.

Eroicile sforțări ale comunei, care până mai ieri alaltă-ieri n'avea de cât un buget de 120,000 lei, cu durere trebuie să mărturisim, n'au fost de loc secundate de stat care ar avea cel mai mare interes să încurageze stațiunile balneare, împedcând *absenteismul* din țară.

Din potrivă, statul, pare că ar fi dușman pe buna reputație și înfrumșetarea acestui oraș, ori de câte ori interesele sale vin în atingere cu exigențele lui de dezvoltare, pune piedecă ori căruia progres.

Baracele și murdăria dinprejurul lor, situate în port, pe rîpele și malurile pe care se prelinge stăpâna Direcția Căilor Ferate, chereștegiile și fel de fel

de măidanuri, sunt o marturie evidentă de toate zilele.

Dărîmarea de către oamenii direcției C. F. a casei gardianului plantației și pedecile puse însănătoșirei baltócelor infecte din dosul localului Diviziei sunt probe oficiale de simțemântul estetic și higienic al celor ce dirig misiunea civilisătoare a statului în Constanța.

Totă frământata lor activitate se consumă în creațiunea de alei și boschete pe la porțile de intrare la reședințele de vară a celor ce cred că drumurile de fer sunt pentru comoditatea lor făcute.

Cât despre interesele materiale, economice și comerciale ale țării, astea sunt niște bagatele de care nu se sinchisesc de cât când fie-care econom, comerciant, pune căciula la pământ și ține: *aman!*

În interesul higienic al orașului comuna Constanța jertfese locuri de 200,000 lei valoare, spre a se scóte magazinele din cartierul balnear; comercianții proprietari, animați de aceeași dorință, consimt la acésă depedare, perdënd câte unul peste 8,000 lei venit anual; ei construiesc alte magazine pe locurile date, cheltuind alte șeci de mii de lei, iar comuna împrumută și cheltuesce 100,000 cu linia de garaj la acește magazine, pentru ca acum, cu noua recolta, 26 de magazine cu o capacitate de cel puțin 500,000 hectolitri să rămăie deșerte. Acesta fiind că onor: direcție, după ce și-a consumat tot materialul vechiu în construirea acestei linii, plătită foarte scump de primărie, nu

vrea să pue nici un vagon pe linia magaziiilor, decât doar acelor ce nu simt prea mult efectul unei vorbe destul de aspre, cu care, mai astă toamnă, un memoriu a 19 proprietari au caracterizat administrația generală a drumurilor de fer.

De ce toate acestea?

Pentru că n'are D-zeu stăpân; pentru că în Dobrogea ori-cine poartă o *bucăfică de roș*, este un mic satrap în sfera lui de o acțiune.

S'au emis multe păreri în ședința consiliului comunal de ieri. Noi nu admitem pe aceia care ni s'a părut prea radicală, de cât după ce delegația ce va merge la București, neisbutind la minister, se va prezenta și M. S. Regelui. Să decida Majestatea Sa ce sunt mai scumpe țării acesteia: zugrumarea comerțiului în general, sau cele două magazine șandramale din port ale C. F.?

Vom vedea în urmă ce va fi de făcut.

De la Comună

În ședința de ieri a consiliului comunal s'au luat următoarele decisiuni:

O deputațiune compusă din d-nul primar M. Coiciu și consilierul Al. Logaride, însoțiți de de mai mulți comercianți, se va prezenta d-lui Prim. Ministru cu rugarea de a se mijloci înființarea traficului pe linia magaziiilor, despre care vorbim mai sus.

S'a trecut la ordinea zilei asupra petițiunii unor locuitori din orașul de sus, prin care au cerut d-lui ministru de interne înființarea unei piețe în acea

parte, existând deja acolo o piață pentru îndestularea publică.

S'a admis înființarea unui cartier pentru cherestegii în partea de dincolo de magazinele orașului.

S'a dat numirea la câte-va strade noi, s'a aprobat estimarea locurilor înfundate din dosul școlii No. 1, dându-se proprietarilor marginăși în preț de 5 lei metru și cu condiție ca proprietarii se închidă aceste locuri după un plan uniform dat de primărie.

S'a făcut o rectificare a bugetului dispunându-se asc întrebuința escedentul de 21,000 lei la construcția palatului comunal ce se va termina tocmai în vara viitoare.

Atentatul Criminal din Sofia

Rănirea mortală a d-lui Stambuloff

Sofia, 4 Iulie. — (5 ore dimineața) Eri seară, pe la 8 ore, d. Stambuloff, care a eșit pe jos dela «Union Club», împreună cu D-nu Petkoff și un vardist, a fost atacat și rănit în mod grav.

Vardistul a fost de asemenea rănit, însă mai ușor.

D. Petkoff n'a fost atacat. Multe persoane suspecte au fost arestate.

Sofia 4 Iulie (8 ore dimineața). D. Stambuloff a fost grav rănit la cap și la ambele mâini.

Măinile au trebuit să fie amândouă tăiate.

Este puțină speranță de a scăpa pe rănit care este fără cunoștință.

Ancheta asupra asasinatului a ținut totă noaptea.

S'a găsit pe locul atentatului un handjar turcesc, un cuțit mare și două revolve.

S'a arestat câțiva indivizi după indicațiunile d-lui Petkoff și a le servitorului d-lui Stambuloff; însă până acum nu este nici o urmă despre asasin.

D. Stambuloff s'a încercat în zadar să vorbească.

Evenimentele din Bulgaria

Sofia 4 Iul. st. n. Intrebat de procuror, d. Stambuloff a depus că dinșul și companionii săi au fost atacați pe când erau în trăsura după ce au eșit de la «Union Club».

Visitul bănuț de complicitate în acest atentat a fost arestat. Starea d-lui Stambuloff nu s'a schimbat.

Sofia, 4 Iulie — (7 ore dimineața). — Starea d-lui Stambuloff s'a îmbunătățit. Din cauza prea marei pierderi de sînge slăbiciunea este foarte mare. Rănitul și-a recăpătat cunoștința și poate să vorbească. Temperatura nu este neliniștitore.

Premiul

Sofia, 4 Iulie. — Agenția Balcanică anunță că guvernul a promis 10.000 de lei aceluia care ar înlesni descoperirea asasinilor d-lui Stambuloff.

Opinia generală este că se află în fața unei răzbunări personale.

D. Stambuloff e mult mai bine.

Cum s'a comis atentatul?

Londra, 4 Iulie. — După niște știri acreditate din Sofia, d. Stambuloff, însoțit de d. Petkoff și de un servitor, a părăsit Union Club înainte de opt ore seara pentru a merge în trăsura la domiciliul său. La 200 de pași aproape de cerc s'a tras un foc. D-nii Stambuloff și Petkoff au părăsit trăsura. Iodată însă au fost atacați de trei indivizi, dintre cari unul a făcut d-lui Stambuloff niște răni oribile la cap și la brațe cu un iatagan. D. Petkoff a fost și el rănit la cap.

O îndrăzneală necualificabilă

Agentul Societății de asigurare «Naționala», d-lu Nicolae Mastero, secretar al primăriei Constanța și frate al d-lui secretar a consiliului județian, trimite primarilor din județ — pare că primarii comunelor rurale ar fi vătășii săi — următoarea circulară tipărită, fără timbrul legal de 25 bani, cum fac celelalte biurouri de asigurare. Dacă autoritățile în drept permite această, să o scim și noi; almintrenea, ce este acest favoritism acordat d-lui Mastero, care pe lângă câte alte calomnii își permite a imprăscia pe mesele cafenelelor, până și pe masa d-lui Primar al orașului, un pamflet tipărit în București, îngrind singura societate românească de asigurare, Unirea?

Până când Grünwaldii, Seculicii, Masterof și cum îi mai chiamă, să-și bată joc de legi, de autoritățile și instituțiunile românești în țara românească? Vom fi intransigenți cu obrăzniciiile. Să se scie că

nu ne legăm de nimenea; și faptul că de atâția ani n'am țin nimica până acum contra funcționării biuroului de asigurare al Naționalei în Inseși localul Primăriei, dovedește această. Când însă se batjocorește o instituție românească din Inseși In-cinta autorității românești, datorită noastră de ziarist e să protestăm.

Vom protesta mereu până ce Naționala și va muta efectiv biuroul în local propriu, cum fac celelalte două societăți care platesc chirii înseminate.

Aceste țise, asupra cărora am dori să numai fim siliți a reveni, iată circulara:

„NAȚIONALĂ”

Societatea Generala de Asigurare
în București

Capital social 2.000.000 lei
Fonduri de rezervă peste 4.000.000 lei

„Domnule,

Sub-semnatul agent principal al societății de asigurare «Naționala» pentru districtul Constanța, aducându-vă la cunoștința că am strămutat cancelaria agenției în casele d-lui Locot. G. Dimitriu, situată pe strada Mircea cel Mare, No. 33, profită de această ocaziune de a vă pune în vedere că, pe lângă asigurările contra incendiului, contra grindinei precum și în ramura «Vieții» în toate combinațiunile uzitate, am dobândit autorizație de a face și asigurări de transporturi maritime

Punându-mă la dispoziția D-v. pentru a vă arăta tarifele și condițiunile sub-cari fac asigurări în toate ramurile specificate mai sus, precum și a vă da toate lămuririle ce'mi ați cere, 'mi iați permisiunea de a conta că 'mi veți încredința înie asigurările ce ați avea de făcut și în adăstare acestora vă rog să primiți expresiunea deosebitei mele stime.

N. Mastero

Strada Mircea Cel Mare No. 33, în apropiere de biserică Ellină.

D-sile D-lui Primar al Comunei

Cerem d-lor agenți ai finanelor să pue pe d-nu Mastero la amenda cuvenită pentru contravenire la legea timbrului pentru toate hărțile trimise primarilor în număr de 80.

Pe când bărbitorii societății «Unirea», de regulă streini de origină și sentimente românești, caută toate mijlocele să o discrediteze, d-l Dimitrie Bateulescu, Deputat, Președintele cooperatorilor români, iată ce act publică în ziarele *Constituțio-*

nalul, *Timpul și Adevărul* de la 4 Iulie a. e.

ANUNCIU

Sub-semnatul fiind asigurat la Societatea de Asigurare mutuală «Unirea» și făcând parte din grupa 1895 aduc administrațiunii acelei societăți mulțumirile mele cele mai vii pentru modul conștiincios cu care am fost liquidat și achitat, primind mai mult de cât îndoite sumele depuse de mine. Indemn dar pe toți părinții de familie prevăzători, cari voesc să asigure și să fructifice economiile lor, să le plaseze la Societatea «Unirea», societate condusă numai de Români, care plasează depozitele în rentă, adică în plasamentul cel mai solid și fructifică acele depozite spre marea folos al asiguraților.

Dimitrie Butculescu

Deputat

Președintele Societății Cooperatorilor

Aceste sunt mărturisirile unui bărbat însemnat, iar nu pamfletele voștre, iar nu faptele voștre, care ați dat unul la sută dobândă asupra capitalului plasat la asigurări de viață, cum ați făcut D-lui Radu Ionescu, antreprenor poștal și alții.

Și mai îndrăzniți să înegriți societatea mutuală românească, care n'are de împărțit dividende grase la acționari și prin urmare n'are interes să șicaneze pe nimenea!

Vă vom urmări în toate faptele voștre.

Un român.

INFORMAȚIUNI

Construcția liniei de drum de fer la Canara, s'a dat unui sub-antreprenor, d-l Pelerin. Ea va fi gata în termen de 3 luni de zile.

Sunt 1 sau 3 ani de când consiliul județian a făcut împrumutul pe 7 % asupra capitalului necesar construirii palatului administrativ. Paralele s'aun depus la casa de consemnațiuni care da o dobândă numai de 3 %.

Ce fel de gospodărie este această a consiliului județian? Planurile sunt de doi trei ani gata.

De ce nu se începe lucrarea?

Așteptăm un răspuns din partea vre-unui amic din consiliul județian.

Cu ocaziunea ficsării raței viitorului oraș, despre care am vorbit în numărul nostru trecut, comisiunea respectivă a propus esproprierea și a cazarmei vânătorilor și manutanței militare cu

locurile lor, dându-se alte locuri alătura de închisórea militară spre a se face acolo un cuartier militar. Pe locurile espropriate se va trage o șiosea din capul stradei Mircea, pe la spațele viilor, la cuartierul industrial, spre a servi pentru plimbare cu trăsura.— Consiliul comunal a admis în principiu propunerea, remanând să o pue în eșecutare mai târziu.— Ne pare bine că consiliul a hotărît face-rea acestei șiosele, scop anumit pentru care s'a făcut plantația din Nord-Estul orașului; această va contribui foarte mult la înfrumusețarea și salubritatea orașului, foarte amenințată din această parte.

Și fiind că vorbim de salubritate, facem observația că gunóiele orașului se depun prea aproape de cărămidarii, unde lucrează o mulțime de muncitori. Rugăm pe administrația comunală să dispună mutarea mai departe a depozitului, căci e un adevărat pericol de ivirea vreunei epidemii printre muncitorii de acolo.

Cu ocaziunea vizitării acestei părți s'a observat că o parte din semănatura directă de pădure a fost parasită pașunii vitelor, pe când restul e plin de buruieni.— Cerem consiliului comunal votarea fondului necesar întreținerii planlațiilor peste tot.

Vom reveni.

Confrății dela *Sentinela*, a cărei redacție s'a mai îmbunătățit cu numărul din urmă, reproduc textul unei petițiuni adresată d-lui ministru de interne pentru face-rea unei șiosele la cuartierul magaziiilor și triplificarea liniei de drum de fer printre acele magazii. Cererea e întemeiată și o aprobăm, dar nu aprobăm modul de vedere al d-nilor comercianți de a se adresa ministerului pentru fiecece lucru. Orașul știe că în programul de îmbunătățiri promise alegătorilor de actualul consiliu comunal este și facerea acestei șiosele până la port. Indată ce casa comunală va permite, administrația credem că nu va accepta indemnul nimenui spre ași face datoria, cât

pentru triplificarea liniei, d-nii comercianți ved că nici pe linia unică nu se pun vagóne. La ce ar mai trebui o nouă cheltuială până ce nu se desleagă cestiunea convențiunii propusă, care stă de doi ani în cartónele ministerului?

Tot *Sentinela* vorbește cu órecari prepusuri despre vândarea i mobilelor din Constanța ale d. Oto Tetine, aréndaș din Ialomița — Pe cât ne-am putut informa, urmărirea a fost contramandată la timp de minister și vina că această contramandare n'a sosit la timp, nu póte fi de cât a funcționarilor din minister sau a Casieriei de Ialomița. Vândarea va remânea fără efect. D-l Oto Tetine a fost în adevăr sequestrat cum sunt toți aréndașii statului pe anul trecut și urmărit în imobilele de aci, dar d-sa are o avere de peste două milioane, cu care va putea plăti suma de 191,000 lei cât dărește Statului din arendile a două moșii pe anul trecut. Mai dílele trecute Ministerul de Finance ia dat voie de a încărca pentru Braila 40,000 hectolitre de grâu, ceea ce după prețurile curente represintă o valóre de 360000 lei.

Cel ce i-a făcut această festa, trebuie să fie vre-un mic *strigoiu zugrumător*, vre-un fel de funcționar inferior de trampa *Pădeanului* dela ministerul de externe, care, te miri pentru ce nimic, zugrumă pe om, sapă autoritatea ministrului și slăbesce prestigiul statului.

Nóue ne pare bine ca e așa, ca sa se cunóscă cine e idolul la care trebuie să te inchini; sa se știe că în ministere, nu ministrul, ci funcționarul inferior e stapánul.

Un primar și notar din județul Tulcea ne-a declarat că acolo nu se știe nimic de recensământul ce se face románilor veniți de peste hotare și stabiliți în Dobrogea.

Pentru D-zeu, câtă ușurință! Nu se găsește nimenea în acel județ, care să spue prefectului sau ministerului că și acolo sunt mii de familii stabilite în aceleși condiții ca și în județul Constanța. Comuna Casimcea cu 5 catune? Tocsorul cu 4 catune,

MERSUL TRENURILOR

intre Constanța și București în lerătugă prin transbordare la Cernavoda cu începere de la 1/2, Iulie 2895.

SOSIRE	PLECARE	STAȚIUNI	SOSIRE	PLECARE
a.m. 3.30	—	Constanța	—	p. m. 1.05
" 2.50	p.m. 2.54	Murfatlar	p.m. 1.41	" 1.44
" 2.16	" 2.19	Medgidie	" 2.15	" 2.18
" 1.58	" 1.59	Mircea-Vodă	" 2.35	" 2.36
—	" 1.30	Cernavoda	" 3.04	" —
—	—	Transbordare	—	—
a.m. 11.17	a.m. 11.19	Borcea	" 5.00	" 5.02
" 10.51	" 11.06	Fetesci	" 5.17	" 5.32
" 10.35	" 10.37	Elena	" 5.46	" 5.48
" 10.12	" 10.14	Mărculesci	" 6.09	" 6.11
" 9.40	" 9.45	Ciulnița	" 6.28	" 6.52
" 9.20	" 9.22	Ghimpați	" 7.10	" 7.12
" 9.02	" 9.04	Dâlga	" 7.28	" 7.30
" 8.38	" 8.41	Lehliu	" 7.51	" 7.54
" 8.07	" 8.15	Serulesci	" 8.17	" 8.24
" 7.49	" 7.51	Fundulea	" 8.40	" 8.42
" 7.30	" 7.32	Brănesci	" 8.59	" 9.01
" 7.09	" 7.11	Pantelimon	" 9.20	" 9.21
" 6.54	" 6.56	Mogoșoia	" 9.34	" 9.36
—	" 6.45	București	" 9.45	" —

Marțea, Joia, Sâmbăta și Duminica este tren local pentru Cernavoda la orele 9 dimineața. Ambele trenuri sunt în legătură cu vapoarele pe Dunăre. Luni, Miercuri și Sâmbăta de sus în jos, Luni, Mercuri și Vineri de jos în sus.

Cogelacul și atâtea altele sunt pline de ardeleni. Cârjilar, Hasanlar, Aiorman, Bestepe, Saranasuf și cine mai știe câte cătune, asemenea.

Rugăm pe d-lu ministru de Interne să facă și acolo același lucru ce a ordonat în județul Constanța, asigurându-l că așa este cum spunem noi.

Biurou de diferite scrieri

Domnul Pericle Constantzianu, are onôrea a aduce la cunoștința onor: Public și cu deosebire vechei sate clientele că a redeschis biuroul său de confidență pentru redigiarea de petițiuni la or-ce autorități, acte de vânderi și cumpărări, acte de ipotecă, acte dotale, contracte de tot felul, înscrisuri etc. etc.

Biuroul se află în strada Carol I No. 43 lângă d. Agop Eranosian, ceasornicarul, în Constanța.

ANUNCIU

O pianistă, absolventă a Conservatorului din Milano, posedând cea mai nouă și cea mai practică metodă, stabilindu-se în Constanța, dorește a da lecțiuni de piano sau de Canto.

Doritorii se pot adresa la redacțiunea acestui jurnal.

Ultime Informațiuni

Sofia, 6 Iulie. — D. Stambuloff a încetat din viață la 3,15 dimineața, fără a vorbi nimic. Agonia a început de la 10 seara.

Tribunalul local s'a complectat prin numirea d-lor Trandafirescu ca membru, d-l Tase Teodorescu, fost judecător de ocol în Constanța, ca procuror și d-l Deladecima ca substitut.

D-lu D. Manolescu-Sideri, director al prefecturei Ialomița s'a numit director al prefecturei noastre Constanța.

Aflăm că în urma inspecției făcute plășei Silistra-Nouă, d-lu prefect a cerut și obținut revocarea d-lui Beresteanu, sub-prefectul plășei respective.

D-lu Prefect pleacă acum în inspecția plășei Hârșova.

Familia d-lui ministru P. Carp a

sosit în Constanța, instalându-se în Vila Florescu dela vii.

Zilele aceste va va începe dragagiul portului de către serviciul respectiv.

Recolta meinelui și a porumbului este compromisă în cea mai mare parte a Dobrogei, spre nenorocirea colonilor veniți și așezați aci în primă-vara curentă, cărora guvernul va trebui să le vie în ajutor.

În hne cursele poștale între Constanța-Tulcea pentru care strigăm de doi ani au început.

Plecarea din Constanța cu diligența este Marțea, Joia și Sâmbăta la ora 6 dimineața și ajunge la Tulcea—dacă timpul e favorabil—la orele 7 seara, iar din Tulcea spre Constanța Luni, Miercuri și Vineri tot la orele 6 dimineața, ajungând aci la ora 7 seara.

Prețul 15 bani de persoană pe kilometru, sau 18 lei prin Cogelac, Babadag la Tulcea.

Alaltă-seară s'a înecat în Mare în dreptul cazarmei Vânătorilor un

tare.—Pare că e ceva ursit, în fiecare an trebuie să înregistrăm câte un cas nenorocit în partea de Nord-Est a mării, unde se scaldă atâta lume din Constanța.

Cel mai bun berbec de rasă neagră îl are d-l Pariano, iar de rasă albă, poloșpancă (jumătate spaniolă) îl are d-l Remus Oprean la Mamutkoiusu și Ion Răuciu la Eribiler. Avis economilor de vite.

Măine la orele 11 a.m. va avea loc cununia civilă a d-lui N. Ghițescu cu d-șora Iosefina-Caliopi Cosini.

Felicitările noastre tinerei perechi.

Societatea de navigațiune Idarel Machsoue a suspendat timpurar cursele pe Dunăre și la Constanța.

La începutul lui August vapoarele românești vor începe cursele la Constantinobole.

Confratele de la «Aurora» a redeschis biuroul său de confidență. Îi urăm succes.